V évfolyam 1912. április hó 6. 11. szám

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekü hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre — — — — — 10 K.
Fél évre — — — — — 5 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr MARTON ADOLF.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez intézendők.
Megjelenik minden szombaton.
Nyilttér sora 40 fillér. — Hirdetések megegyezés szerint közöltetnek.

Elárusítás Jánosháza és vidéke részére
Schlesinger Rudolf fakereskedőnél
JÁNOSHÁZA.

Hatschek szabadalma a jelenkor legjobb tetőfedő anyaga. Igen fontos! Minden Eternit-lap
„ETERNIT"
szóval van megjelölve. Szíveskedjék mindig határozottan
HATSCHEK FÉLE
ETERNIT-palát kérni.
Magyarországi központ:
ETERNIT MŰVEK : Hatschek Lajos
Budapest, VI. Andrassy-ut 33. szám.

Husvétkor.

Mig emberek lesznek ezen a földön, akiknek kételygő lelkéből a hit nem veszett ki egészen: a husvét feltámadási ünnepe mindenkor mélyen meg fogja indítani. Miért? Mert az a lelkiviláguink, melynek a hit a fundamentuma, hisz az igazság győzelmében. És a világtörténetnek legfelségesebben tanitó eseménye, hogy az igazság a koporsóból is kitör és eget kér. Ezt a felséges eseményt az Istenember a mai szép ünnepen példázza. Követ hengeritettek a koporsójára, őröket állitottak melléje, — hasztalan. Az igazság kitört sirjából, mert az igazságot nem lehet megölni. A husvét ezt simbolizálja. Boldogok azok, akik a nagyhét minden áhitatának hivő hittel részesei voltak, ám azok sincsenek elveszve, akiknek a husvét simboluma jut csupán enyhületül ebben a minden tekintélyt, minden tiszta emberi érzelmet gunyoló hitetlen korban, melyben mihaszna, ránk rakódik a szkepszis sötét vigasztalan érzelme.

Kietlenebb, cinikusabb, önmagát és másokat mardosó lelket, amilyen Voltaire volt, még nem szült édes anyja és ez a gonosz nagy elme, akinek az egyházról az volt jelszava: »Irtsd a gyalázatost«, — tisztultabb lelkivilágában élettapasztalatban megerősödve, igy javitotta ki magát: »Ha a vallást nem találták volna még ki, nekünk jarisensenistáknak kellene kitalálni.« Nagyon cinikus, nagyon lelketlen, túlságosan meghiggadt bölcsesség, de ebben a hitetlen korban is bátran elfogadhatjuk vezérmotivumul. Nagyon gonosz ember az, aki a maga »intelltirel« üres lelkével meghábórgatja azoknak a boldogoknak tiszta lelkivilágát, — akik hisznek. Oh, hagyjátok, hadd tisztelje Istenét mindenki úgy, ahogy tetszik neki, mondotta Nagy Frigyes, ezt a mondást talán a vallási közöny értelmetlen divatában igy módositaná: »Hagyjátok a hivőket, hadd emeljék föl lelkőket e sivár hétköznap porából.«

Hozsánna! A nép akkor volt nagyobb, amikor ünnepelte a Názáretit, akinek szociális tanainál fenségesebbet sem előtte, sem utánna nem hirdettek. A szegények felemelője, a minden embernek egyenlősitése Krisztusi eszme s

Husvétkor.

Ragyogó napfény, csillog a fákon.
Ezüstszín harmat rezg a virágon.
Tavaszi szélő lágy libegéssel,
Játszik ujongó gyermek sereggel,
Szivekből jövő hangos boldogságtól.
Zajos a mező, a ret:
Dicsőség neked husvét!

Pirostojások szállnak a légbe,
Fiuk-lányoknak nagy örömére.
Remegve várják, pottyan-e már:
Vajon kincsükre milyen vég vár?
Szétörik-e vagy ép marad?
Itt a kritikus pillanat.
Közülük csak egy törött el szét.
Dicsőség neked husvét!

Mind nagyobb árnyak, szállnak a rétre,
Gyermekek feltekintnek az égre.
Szomoru szivvel, buskacagással
Indulnak haza kicsi parjával.
[illegible] napnyugtán,
Mily hamar múlott el ez a szépnap.
Csendes lett a mező, a ret:
Dicsőség neked husvét!

Berger.

A husvéti locsolkodás.

A mi egészséges magyar népünk még mindig ugy csinálja ezt a sok kacajra, jó kedvre fakasztó népszokást, ahogy Poncius Pilátus elkezdte. [illegible] husvéti locsolkodás szokását Poncius Pilátus indította meg, aki birói palcát tört az Istenember fölött, de aki csak a vakszenvedelmű irástudókra hagyta, hogy beteljék a jövendölés, maga pedig nem akarván erkölcsi felelősséget vállalni: mosta a kezeit.

Igy esett az:

A kiváncsiság Éva asszonnyal született. Mikor tehát hire futott Jeruzsálemben, hogy a kálvária kősirboltjából kikelt az, aki nem volt e világból való, — elhengeredett a kő a koporsóról és fényözön közepette kilépett belőle a Megváltó, — a csodahir nagy kiváncsiságot keltett. Mi igaz belőle? Csak kósza beszéd-e az? Elvégre azok az egyugyű jeruzsálemi asszonyok mit tudtak abból hogy a Megváltónak az ige hirdetéséért kellett meghalnia és az örök büntől kelletett megváltania az emberiséget. Hogy érthessék ők meg azt a földöntuli hatalmat, mely a halál után életet ad, mely sirokat nyit és káprázató fényben jelenik meg, azt a hatalmat, mely koporsóból kitör és eget kér, mert ő az Igazság? [illegible] Mikor tehát hire ment, hogy a keresztre feszitett Jézus halottaiból föltámadt, a jeruzsálemi asszonyhad hihetetlen csodálkozásra kerekedett felül és vele a kiváncsiság. Már hajnal derengésére csapatosan elözönlötték a jeruzsálemi római követségi épületet, ahol Pilátus lakott. Pilátus a nagy zajnatra ébredt föl, amit kivül a kapu előtt az asszonyhad támasztott.

— Micsoda lárma ez? riadt föl.

Mikor aztán felvilagositották, micsoda hirt hoztak és miben akarnának az asszonyok meghizonyosodni, Pilátus parancsot adott szolgáinak:

— Zavarjátok el az asszonynépet a kapu alól.

A római légiónak házi rendet végző parancsnoka pedig tréfás legény lehetett. Mi füzné el legjobban összeverődött asszonysere-

ne higyjétek, hogy a megtámadt dogmákat védőknek szűk látóköre emelte őt keresztre: az ő keresztháláta valóban az emberiség megváltása, a kasztokból és rabszolgaságból. Egyenesen azt hirdette, hogy minden ember egyenlő az Isten előtt; a történelem második fönséges eseménye a francia forradalom, csak a polgári viszonylatban terjesztette ki ezt a keresztény tant, midőn kimondotta: »minden ember egyenlő a törvény előtt.«

Megszólalnak az elnémult harangok. És hirdetik: az Ige él. Az igazságot megölni nem lehet. Azért mindenek, kik az igazságot hirdetitek, legyen néktek erősségtek, hogy eszmétek nem feszithető meg. Kikel sirjából is és az egekre kiált.

A husvét ünnepe tisztitson meg mindenkit. Boldog ember, kinek a hite ép és rendületlen a husvét nagy igazságában. De a hit malasztja mindenkire kiterjed, aki a husvét szép ünnepének nagy eszmei tartalmát, Krisztusi fönségét átérezni akarja.

Ebben a zsendülő tavaszban minden azt mutatja: van feltámadás. Az eszmék forrongásában: hogy az igazság nem halt meg, él. Hiába hengeritenek követ a sirra, hová elföldelni vélik.

Kemény Simon orthodox izr. tanító sikkasztási ügyének epilogusa.

Lapunkban látott napvilágot 3 év előtt egy családapa levele, melyben elpanaszolta, hogy a fia havonta 10 fillért, évente 1 koronát fizet könyvek használatáért a tanitónak, de nincs igen könyv stb.

Érdeklődtünk a dolog iránt. Az eredmény meglepő volt. Nem katholikus, nem is evangelikus, nem is neolog izr. vallásu az a tanitó, aki szedi azon tiz filléreket s ráadásul a saját céljaira használva — senkinek el nem számól vele.

Az a tanitó — Kemény Simon orthodox izr. vallásu Jánosházán.

Kellett-e neki évente az az 50—60 korona, az már nem kérdés ??! A méh, ha mézet keres, azt dudolgatja — sok kicsi sokra megy. 9 év alatt az a tiz fillér sokra rughatott. A saját tanitótársa szerint, — aki itt nagy tiszteletnek és szeretetnek örvend — 260—400 K.

Vezércikkeztünk a dologról, megbotránkozásunknak adtunk kifejezést, hogy létezhet tanitó, aki igy megfeledkezhetik magáról. Egy tanitó sikkasszon!

Nem is tanithat oly tanitó iskolákban! Ezen vezércikkünket mellékelve egy beadványhoz, a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz küldtük 1908 december hó 4-én, előadva a tényt, kértük Kemény Simon orthodox izr. tanitó elmozditását. A miniszter a tanfelügyelőhöz küldte le, ahonnét a jánosházai orthodox izr. iskolaszék elé került a vizsgálat megejtése és véleményezése végett.

A jánosházai izr. iskolaszék azt adta ki, hogy rendben van minden, de felhatalmazta Kemény Simon orthodox izr. tanitót, hogy felelős szerkesztőnket rágalmazás miatt perelje be. Miért merte az ő tanitójukra ráfogni, hogy — sikkasztott?!

Alább közöljük az itéletet, amelyből tanulhat a jánosházai orthodox izr. iskolaszék is. Ezen itélet beszél.

Amit állitottunk igaz, bebizonyitottnak mondja ki a táblai itélet is, ezért bennünket büntetni nem szabad:

9281/1911. B. szám. Őfelsége a Király nevében! A budapesti kir. itélőtábla, mint másodfoku büntető biróság hivatalból üldözendő rágalmazás vétsége miatt vádolt dr. Marton Adolf ellen folyamatba tett bünügyet, melyben a budapesti kir. büntető törvényszék 1911. évi szeptember hó 5-ik napján 44929. szám alatt itéletet hozott, a kir. ügyésznek a B. p. 385. §-a 3. pontja alapján; — vádlottnak a bünösség megállapitása miatt; — a védőnek a B. p. 385. §-a 1. a és a 384. §-a 9. pontja alapján bejelentett s az utóbbiak által irásban is indokolt felebbezése folytán 1911. évi december hó 5-én tartott nyilvános felebbviteli főtárgyaláson, melyben dr. Sebess Denes t. elnök, elnöklete alatt Zubovich Román, Sziráky Barna, Eördögh András és Traeger Zsigmond itélő birák vettek részt, a vád képviseletében dr. Magyar István kir. főügyészi helyettes járt el, viszont a vádlottat dr. Menczer Aladár védő képviselte, a jegyzőkönyvet pedig dr. Bolemán Ernő tanácsjegyző vezette, a vád és védelem meghallgatása után vizsgálat alá vevén, következőleg

i t é l t,

a kir. itélőtábla az elsőbiróság itéletét a B. p. 385. §-ának 1. c) pontjában meghatározott semmiségi okból, a 423. §, második bekezdése alapján a vádlott felebbezésére, — de a 385. §. utolsó bekezdése alapján hivatalból is — megsemmisitve, a vádlottat a vád alól a 326. §-a 3. pontja alapján felmenti.

I n d o k o l á s:

Az elsőbirósági főtárgyalás során a valóság bizonyitásának megengedése kérdésében hozott végzés nem tartalmazza ugyan azt, hogy a vádlottnak miféle körülmények bizonyitása engedtetett meg, és ez az itéletből sem tünik ki; a főtárgyalás adataiból azonban megállapitható, hogy a kérdéses bizonyitás az elsőbiróság itéletében körülirt beadványban foglalt tényállitásoknak megfelelő azokra a körülményekre vétetett fel, hogy a sértett, mint a jánosházai orthodox izraelita hitközség által fenntartott elemi népiskolának ifjusági könyvtárát kezelő tanitója, ezen könyvtárnak használatáért dijakat szedett, de a beszedett összegről nem számolt, hanem azokat megtartotta.

É s a b i z o n y i t á s s i k e r ü l t;

mert a terhelt maga is elismeri, de a Weisz Ábrahám, Weisz Salamon, Alt Herman, Lővinger Ignác és Salzberger József tanuknak vallomásával, valamint a *D* ·/. alatti jegyzőkönyv tartalmával különben is bizonyitva van, hogy a sértett az elődei által alapitott ifjusági könyvtárt használó tanulók szüleitől évek során keresztül havi 10 fillér dijat szedett és hogy ezekről soha el nem számolt.

Az Alt Herman és Salzberger József tanuk vallomásával pedig az is, hogy az általa dijak megtérítését az iskolaszéknek felajánlotta.

Ellenben [illegible] bizonyitása, hogy a sértett ebben a kérdésben helyes magatartást tanusitott, nem sikerült.

Ugyanis a kir. itélőtábla is valónak fogadta ugyan el azt, hogy a sértett a könyvtári dijak szedése és el nem számolása tekintetében teljesen megállapodott gyakorlatot talált; amennyiben elődei, — akik a könyvtárt alapitották és kezelték, — ép ugy jártak el, mint ő maga; továbbá azt is, hogy erről a gyakorlatról az iskolaszéknek tudomással kellett birnia, mégis ez utóbbi sem a dijszedés megszüntetése, sem a számadások előterjesztése iránt évek során át nem intézkedett; ugy találta azonban, hogy ezek a körülmények még a dijfizetés jogosságának alapos következtetésére sem voltak elégendők; annál kevésbbé annak megállapitására, hogy a beszedett dijak a könyvtár kezelőjének külön javadalmazására szolgálnak.

De azt, — hogy a beszedett idegen pénz hova forditandó — az, aki az idegen

---

get? Mi más, mint egy cseber hideg viz. És menten a nyakuk közé zudittatott vagy egy cseberrel, amire az asszonyok olyik csurenvizesen, de valamennyien akkor hevenyészve még szörnyübb zsinatot csapva, szétrebbentek. És ezzel a husvéti locsolkodás népszokása kezdetét vette. Bizonyosan megőrizte a szájhagyomány, hogy már az első keresztények éltek ezzel a szokással. Ez aztán idők során sok változaton ment keresztül, és elvezetett a rózsavizig. De bizony ma is az igazi és a jókedv terjesztője, mikor különféle praktikával és örvvel, mikor nem is látja, mikor nem is várja, a kéznél levő locsoló száján kiömlik a viz s megriadt hangon zsörtölődő panasz hangzik föl érte. De nem kell azt és nem lehet azt komolyan venni. Nem viszi el azt senki szárazon. És erre illik az a magyar példaszó: ma nekem, holnap neked. Sok helyen az is divik, hogy a gémeskut elé viszik a fehérnépet és a kut hideg vizéből vederszám leöntik. Ez egy kicsit több a kelleténél és nagyon sok áldozatot követelt. Amilyen nyegleségnek tartom, ha egészséges magyar ember szagos vizekkel öntözködik, — ép olyan vad, nyers dolog az is, amikor kut elébe vonszolják a szegény áldozatot. És aminő különös tempója van most április komának, bizony a hideg fürdő olyan ágybadöntőre is válhat, hogy gyász fakad utána. Mint minden dologban, ebben is az arany közép ut a legjobb.

Egyébként az öntözkodés, hogy a férfi a nőt, és megforditva a nő a férfit hideg vizzel leönti és aztán jó egészséget kiván, már az inditottnál jóval előbb meg volt, mig a keresztények a jeruzsálemi asszonyokra való emlékezés gyanánt fölkapták. Az indusok szerint a viz egészség, a termékenység jelképe és akit az indus hideg vizzel leönt, azt kitünteti, mert szivéből a legjobb jót kivánja népe.

Hogy a kereszténység éppen husvétkor locsolkodik, azt csak abból lehet kimagyarázni, hogy Pilátus nagyon felbosszankodott a zsinatoló asszonyokon. És elég volt a kereszténység első fordulatán szokásba hozni, sok századig és sok locsolkodó nép nem is tudva, hűségesen utána cselekszi, ezt a különben — ha kellő határok között mozog — ártatlan népszokást. (*V. L.*)

vagyon kezeléséről helyes fogalmakkal bir, kétség esetében sohasem következtetés utján fogja megállapitani; hanem annak, akit erre nézve a rendelkezés joga illet, az utasitását fogja kikérni és ennek megérkezése előtt semmi esetre sem fogja a kezelt vagyont sajátjának tekinteni.

A sértett tehát azáltal, hogy bár módjában volt, nem győződött meg az általa kezelt könyvtárdijaknak jogi természetéről és rendeltetéséről, hanem azok szedésének jogosságát, meg hogy ő azokat a saját külön javadalmazására fordithatja, csupán következtetés utján állapitotta meg; a beszedett összegekkel pedig, mint sajátjával rendelkezett; abban az esetben is kétség kivül helytelenül járt volna el, ha a dijak jogi természetéről és rendeltetéséről csakugyan nem volt volna tudomása.

Ez utóbbi körülményekhez azonban kétség is fér; mert a sértett azon előadása, hogy ő a dijakat önhatalmulag leszállitotta, arra mutat, hogy tudta azt, hogy a dij megállapitása nem az iskolaszék határozatán alapul; abból az általa bizonyitott körülményből pedig, hogy a beszedett dijak egy részét (Singer és Wolfner féle 36 korona 50 fillér) könyvszerzésre forditotta, arra lehet és kell következtetni, hogy a sértett afelől is tisztában volt, hogy a kérdéses dijaknak a dolog természete szerint is az volta rendeltetése, hogy a könyvtárnak pótlására és gyarapitására szolgáljanak.

Minthogy ezek szerint nem fér kétség ahhoz, hogy a sértett kezéhez népiskolai könyvtár használatának dijai fejében pénzek folytak be; az pedig, aki idegen vagyont kezel, számadással tartozik; de sértett évek során át nem számolt; hanem a beszedett dijak egy részével mint a sajátjával rendelkezett, azok a körülmények pedig, hogy a sértett csak az elődei által megkezdett gyakorlatot folytatta; továbbá, hogy ezt a szabálytalan gyakorlatot a felettes iskolaszék eltürte; minthogy csak csekély összegü pénzről van szó, az előbb felsorolt tényeknek a valóságát nem érinti: a kir. itélőtábla megállapitotta, hogy a vádlott emlitett beadványában foglalt és a vád tárgyává tett tényállitásait bebizonyitotta.

Minthogy ezek szerint pedig a büntethetőséget a B. T. K. 263. § a utolsó bekezdése értelmében kizáró ok forog fenn, a kir. törvényszék azonban azt a §-t a vádlott sérelmére nem alkalmazta s igy ezzel a tévedésével a B. P. 385. §. 1. c. pontjában meghatározott semmiségi okot követte el; a kir. itélőtábla az első biróság itéletét megsemmisitette és a törvénynek megfelelően itélve, a vádlottat a vád alól felmentette.

Budapesten, 1911. évi december 5-én. Csathó Ferenc sk. elnök, Sziráky Barna sk. előadó.

Hogy jelen másolat a budapesti kir. büntető törvényszék irattárában V. 2288/910. jel alatt elfekvő eredetivel megegyez, bizonyittatik.

Budapest, 1912. március 29.

HORVÁT LAJOS, irattárnok.

A modern költőkhöz.

Hüs árnyas berkeit a költészetnek
Bübájos dallam zsongta egykor át,
A dalnokok lelkét ihlet ragadta
S borostyán övezte a homlokát.
Rimekbe csengve arról szólt csak ajkuk,
Mi érző szivük mélyén szunnyadott
Csak a dicsőt, nemest, a jót, a szépet
Magasztalva harsogtak szózatot.

Fel szálltak ők a csillagok honáig
Daluk a szivig mégis csak leért,
Nagy áhitattal nézett fel reájuk
A nép s marokkal szórta a babért.
S mikor kifáradva egy is közülök
Lehunyta örök álomra szemét,
A hálás nép sohsem tudta feledni,
Szivébe zárta örökre nevét.

Elmentek ők — a szépszavu elődök
Oda, ahol nem dobban a kebel
S a költészetnek berkeit azóta
Vásári zaj, vad lárma verte fel.
Hol egykor félve szólt a csallogány is
S a lombok rejtekén csendült a dal,
Veréb sereg röpköd ma ott csipogva,
— A régi nóta elvadul, kihal.

A szép leány, a vadvirág, az égbolt
Nem érdekli a hangadók szemét,
A cédaság, a föld sara, a posvány . . .
Meg van dalolva minden szemét.
Modern költők! A lelketek ugy látom,
Kikezdte már, — mit zengtek — a penész
S belep majd egykor bennetek egészen,
Mig dalotok a semmiségbe vész.

NOVÁK PÁL.

Kicsiny hősök.

A tavasz bujkáló lehellete végig vibrál a zizegő kórok, a kopasz bokrok összeverődő ágai között. Bebujik az anyaföld szemmel nem látható nyilásain az anyaföld testébe és megmozditja az életet a szemmel láthatatlan élő lények miriádjaiban.

Látszólag a természet még alszik, csak a fák dagadó rügyei mutatják, hogy megindult a teremtő élet. Ez mutatja, hogy talpunk alatt lázas, hatalmas, nagyszerü munka folyik, hogy a termőföld minden gyüszünyi részében lüktet az élet, hogy lassanként megmozditsa a termő föld felett levő levegő réteget is és megkezdje bámulatos működését a növény levélzete.

A tavasz lehellete először a legegyszerübb, szemmel nem látható élő lényeket kelti életre. Hihetetlen gyorsan szaporodnak s betöltik nemcsak a föld felszinét, hanem a levegőt is. És szabadon, buján garázdálkodhatnak a tavasz eme — az emberre sokszor nagyon kellemetlen, félelmes, sőt sokszor veszedelmes — vendégei. Ellenségtől még most nincs mit tartaniok. A fáknak-füveknek oxigént ontó, száraz lehellete elől nem kell még menekülniök. Nem hozza az még rájuk a biztos halált. A nyirkos, párateli levegőben vigan lubánkolnak, lepik el a föld szinét és rajzanak, keresve az alkalmat, meg a helyet, hogy még jobban virulhassanak, szaporodhassanak.

Egyik-másik faj egyenesen az emberre vadászik és kitünő szimatjuk van: megérzik messziről, ahol egy köhögő tüdő, egy áthült test van. Rohannak hozzá, mint a mágnes-vashoz a vaspor-szemek. Az nekik kedves hely. Ott rögtön tanyát ütnek s ugy megerősödnek, meghatalmasodnak, hogy a legegészségesebb szervezetbe is játszva furakodnak át, a szervezet rombolását, pusztitását, sőt sokszor vesztét is okozva.

. . . Vigyázz, ha a tavasz bujkáló lehellete végig vibrál a zizegő kórok között . . .

*

A hálószobában egész éjjel ég a lámpa. A gyerekeket sorra vette a ragadós kór. Napról-napra a lázban égő szemek, az epedő kicserepesedett ajkak mintha vádolói volnának a kezdődő, ibolyafakasztó tavasznak . . .

Egy csokor ibolya terjeszti illatát a szobában. Ott van az égő lámpa mellett az éjjeli szekrényen. A kis beteg föl-fölnéz. Kinyujtja kezét s szeretettel simogatja meg kedves virágját, a kis ibolyacsokrot, amit ő még saját kezével szedett a bokrok alján. És mosolyog rá édesen . . .

Majd ha ő megint ibolyacsokrot szedhet!

*

Csak nem alhatik el a hálószoba lámpája! . . .

Most a legkisebb gyerek fekszik. Nincs másfél éves. Őt sem kiméli a ragadós kór. Aludna, de nem tud. Feküdne, de fáj bele minden porcikája. Ülne, de gyenge hozzá. Szédül. Lázában dobálja magát. Lázálmából föl-fölretten. Aztán fölül s a vizes pohár után nyul. De egy-két korty után keservesen háritja el magától. Lefekszik. És oly panaszosan néz.

Aztán megint ujra kezdi a gyötrelmeket. Kinos fetrengésében végre is hangos, keserves sirásba tör ki.

Megszólalok:

»Nézd csak, pici fiam! A mama most csucsult el. Nézd, alszik. Addig rád vigyázott. Hát ne sirj, mert fölébred. Csucsulj szépen te is, ne sirj!«

És a kis betegnek a kórtól eltorzult arca elsimul. Szépen lehajtja a fejét a vánkosra és fekszik csöndesen, nyugodtan . . .

*

Azt mondja egy nagyon régi mondás: az a legnagyobb hős, aki önmagát győzi le. Hát akkor az micsoda, aki korát is legyőzi?

Sztrokay Lajos.

A munkáskertek jövője.

A munkásság és a kertészkedés. — Közélelmezés és drágaság.

Egymásután érkeznek mostanában olyan hirek a vidéki — gyáriparral és kereskedelemmel rendelkező — gyorsan virágzó városokból, amelyek munkásházak létesitésére vonatkoznak. Nap-nap után szaporodik azoknak a városoknak a száma, ahol elhatározzák a munkásházak épitését és a munkáskertek létesitését, csatlakozva ahhoz a nagy horderejü és jelentőségteljes mozgalomhoz, amely országszerte megindult a gyáripari munkástömegeknek a városokból való kitelepitésére.

Szervezetlen, mindennemü irányitástól és középponti vezetéstől mentes akció ez a hatalmas és rendkivül fontos mozgalom, amely az adott viszonyok terméke, a mai gazdasági szituáció szükségszerü hozadéka. Az első pillanatban ugy tünik, mintha minden egyes város

határozata, mely a munkásházak megvalósitását célozza, minden külső hatástól mentes, független és helyi termék volna és csak akkor, amikor felülnézetben, a mai gazdasági állapot birálása közben, vesszük e határozatokat megfigyelés alá, találjuk meg azokat a kapcsolatokat, amelyek valamennyiüket — egybefüzik, hogy egy nagyszabásu mozgalomba tömöritve, rámutassanak arra az utra, amely a jelenlegi közélelmezési válságból kivezethet a drágaság időleges megoldása felé.

*

Iparunk és kereskedelmünk fellendülése tudvalevőleg magával hozta a *társadalom átalakulását*. A városi gyáripari élet felszivta a mezőgazdasági munkás-milliók jelentős részét — a falvak lakosságát beterelte a kövezett utcák világába. A mezőgazdasági termelés szolgálatában állott erőtömeg megcsappant és az a munkásmennyiség, — amelynek a városba való bevonulása által ez a csökkenés bekövetkezett, — jelleget változtatott: *fogyasztó* lett.

A közélelmezési válság ezen a ponton veszi kezdetét. A fogyasztó-társadalom hirtelen megnövekedett és szaporodott, ezzel szemben a mezőgazdasági termelés — amelyen a nagy fogyasztótömeg élelmezése alapszik, — megmaradt a maga régi korlátai között. Statisztikai adatok igazolják, hogy a mezőgazdasági termelés stagnál és hogy a föld élelmezési árucikkeket szolgáltató hozadékának emelkedése *aránytalanul kisebb* maradt esztendőkön keresztül a városi — immár polgári — lakosság igényeinek, szükségleteinek megnövekedésével — szemben.

A falusi lakosság életberendezkedése fölöttébb egyszerü és egyhangu. Az igények, a szükségletek alig emelkednek, egy és ugyanazon keretben lépnek fel generációkon át. Az a falusi lakosság azonban, amely szakitott a foglalkozásával és a földjével és kenyerét a városok falai között, a gépek zakatolása közepette lelte fel; — ez a gyáripari munkásság uj igényekre ébredt a polgárság levegőjében, amelyek uj szükségletek kielégitésére vezettek.

Nem termeltünk többet: — de egyre erőszakosabban, egyre, hevesebb mo dorban léptünk fel követeléseinkkel — mint fogyasztók a termeléssel szemben. Az élelmezés piacán óriási kavarodás támadt: a kinálat egyforma maradt, sőt ellanyhuló irányt követett, mig a kereslet táborában kiütött *a kenyérharc* és a kinálat társadalma által felszolgált eleségekből való részesedés miatt keserves küzdelmek keletkeztek és váltak honossá,, mindig hevesebbé, izgatóbbá, véresebbé . . .

Ma pedig, amikor ezek a küzdelmek elérték a tetőpontot, amikorra felforgatták a városi életet, szembeállitották az embert az emberrel, kérlelhetetlen harcba sodorták a lakosságot, hogy az erősebb eltiporja a gyengébbet, — és a közélelmezés világában mégis az árak emelkedése, a drágaságra vezettek: megkezdődött az akció, hogy a kinálat mennyisége is arra a magaslatra emelkedjék, mint amilyenre a fogyasztók kereslete nőtt a társadalom e hirtelen átalakulása nyomán.

»*Többet termelni!*« . . . — ez a jelszó tölti be a levegőt. És mialatt kezdetét veszi a hivatalos és társadalmi tevékenység a többtermelés megvalósitása céljából, mialatt kisérletezések folynak a mezőgazdasági termelés fokozása érdekében: — azalatt az adott és egyre mérgesedő viszonyok kényszeritő hatása alatt akaratlanul és mégis akarva, helyenként és mégis közös eredettel megkezdődik a munkásházak épitése és a munkáskertek létesitése.

Mi ennek lényege? Visszavezetni a városba özönlött és gyáripari munkássá vedlett — fogyasztóvá átalakult — falusi társadalmat a *termeléshez*; kitelepiteni a városból a gyáripari munkásságot, életét visszaláncolni a földhöz, egy uj értelemben, egy uj és egészségesebb irányban a kulturigények és a szükségletek ébrentartása és a városi jelleg uralma alatt. A munkások a városon kivül találják meg a maguk otthonát és lakását; — azaz a városban a lakosok piacán helyreáll a kinálat és kereslet eredeti rendje; a munkások a városon kivül, a maguk kis földjén, kertjében keresik és találják meg élelmezési szükségleteiket; azaz, a városban az élelmezési szükségletek piacán, megcsappan a kereslet tülekedő tábora és a termékek szolgáltatása arányt talál a termékek felvételével, fogyasztásával.

Ezenkivül pedig: a munkás családja, mialatt a családfő a városban kenyerét keresi, beleilleszkedik a termelés rendjébe és tökélyre tesz szert azon a téren, amelynek kultiválása *elsőrendü országos érdek: a kertészkedés* terén. Több termelést hiv életre, amely mialatt számára jövedelem-gyarapodást és könnyebb, egyre javulóbb életet biztosit, felemelheti a kinálatot és közrejátszhatik az export-politikában, amelyet követni — passziv helyzetünk miatt — *kötelesség* . . .

Ime: a hatalmas és nagyszerü perspektiva, amely megnyilik előttünk, láttára a munkásházak szaporodásának, hallatára oly határozatoknak, amelyek a munkáskertek létesitésére irányulnak.

Óriási mozgalom, beláthatatlan fontosságu akció ez, amely minden szervezés és minden irányitás nélkül és egyre hangosabb és erősebb lesz és egyre több reményre jogosit azoknak az álmoknak a megvalósitására, amelyek bennünk élnek és a jólét bekövetkezésével biztatnak . . .

Bizony László.

Azt beszélik

Azt beszélik, hogy itt milliomosok is laknak.

Azt beszélik, hogy némely ember itt oly müvelt, hogy még — e szót is ismeri — intelligencia.

Azt beszélik, hogy Judás mikor elárulta pénzért Krisztust — azt mondta: »minek nekem becsület, ha pénzem van.«

Azt beszélik, hogy Judáscsók — árulást jelent — Judás-pénz akkor — kárhozat.

Azt beszélik, hogy itt nagyon szeretik egymást — az emberek.

Azt beszélik, hogy itt nem szoktak — csalni.

Azt beszélik, hogy 175 koronának Iszkázon is örülnek.

Heti krónika.

Szives olvasóinknak kellemes és boldog ünneplést kivánunk.

Eljegyzés. Sebestyén Aladár, a Sebestyén és Rotschild cég tagja Jánosházáról eljegyezte Braun Ceciliát Bécsből.

Az uj káplán. Zimics Mihály hosszuperesztegi káplán Jánosházára helyeztetett át.

A husvétreggel minden sziveket örömre gerjesztett, és a hajdani szokás szerint, tehát a régi korban, hajnalban a püspök az oltárhoz lépett és a többi papok a jelenlevőkkel együtt hozzá menvén, megölelék, mondván: »Krisztus föltámadt!« Aztán az egész gyülekezet énekelt: »Krisztus föltámadt halálából és szentjeit élettel ajándékozta meg.« Berekesztésül meg a husvét utáni vasárnapot is ide toldották. Tamás apostol meggyőződésének ünneplésére Krisztus megjelenése által (görögül: Epifania.) Husvét-vigilia idejében sokan megkeresztelkedtek s ezek aztán e tájban mint uj hivek a gyülekezetbe fölvétettek. Hajdan tehát a husvét ünneplése tizennégy napot foglalt magában; de 808-ban a mainzi egyházgyülés azt határozta, hogy a husvét hetéből csak négy nap ünnepeltessék meg szorosan, más napokon pedig dolgozni szabad legyen. A konstanci zsinat (1091) csak három napi ünneplésről akart tudni, most pedig csak két napot ünnepelünk meg szorosan. A magyar népnek mindig, évszázadok óta, kedves ünnepe volt a husvét s még azok is tisztelték a keresztény egyház gyönyörüen szép és magasztos szertartásait, akik nem a keresztény hitet vallják, de egy nemzetben élnek a keresztényekkel és együtt, egyetértve, jó és balsorsban küzdenek a magyar nemzet boldogságáért.

Tüzoltóügy. Vasvármegye tüzoltószövetsége mult szerdán délután Szombathelyen a vármegyeházán, Ajkay Zoltán ügyvezető alelnök vezetése mellett választmányi ülést tartott, melyen a tüzrendészeti az első évnegyedi müködésükről számoltak be.

Hűtlen segéd. Sikos István helybeli szabómester Tüskeszentpéterre küldte Varjai Ernő nevü segédjét egy felöltővel, hogy azt a rendelőnek kézbesitse. Varjai a pénzt felvette és kereket oldott. A rendőrség keresi a sikkasztót.

Felvétel a tanitóképző-intézetbe. A pápai áll. tanitóképző-intézet I. osztályában a jövő 1912/13. 7 teljesen ingyenes, 8 féldijat fizető és 3 ösztöndijas hely jön üresedésbe. Az intézetben 108 növendék számára berendezett bentlakás van. A kedvezményes helyek a közép vagy polgári iskola IV. osztályát szép eredménnyel végzett tanulóknak fognak adományoztatni. Ezenfelül a dunántuli református egyházkerület az e kerületből való érdemes református fiukat külön is segélyezi. A teljes dijat fizetők ellátása évi 260 koronába kerül. — A folyamodványok beküldésének határideje május 31. napja. Pápa, 1912. ápr. hó 1-én Pethes János igazgató.

A Delta diadala. Ma, mikor sulyos gondot okoz az olcsó, a tartós keritésanyag, — valósággal örvendeznünk kell egy magyar sodronygyártmánynak, a Delta néven forgalomba hozott keritésnek sikerén. Ezt Kollerich Pál és fiai hozták forgalomba; immár nemcsak az ország első gazdái használják kizárólag, de Ausztriába, a keletre is viszik. Mindenütt becsületet szerez a magyar névnek. *Kolerich Pál és fiai* Budapest, Ferenc József-rakpart, egy egyszerü levelező lapon nyilvánitott óhajtásra, mindenkinek küld árjegyzéket.

Tolvaj cipészsegéd. Csabrendekről értesitenek bennünket, hogy Gosits Ferenc cipészsegéd, aki Jánosházán is dolgozott, Breiner Simon ottani mesterének műhelyében a szekrényt feltörte s ellopott egy pár boxcipő felsőrészt, 5 korona készpénzt, 2 darab talpszél felnyomó vasat. Baráth Józset segédtől pedig 1 darab talpszél felnyomó kést, egy talpfaragó kést 10 korona 50 fillér értékben és a munkakönyv hátrahagyásával megszökött. A csendőrség nyomozza.

Meghivó. A »Jánosházai Katholikus Kör« 1912. évi április hó 8-án husvéthétfőn a kaszárnyában levő Kör helyiségében házalapja javára működvelői szinielőadással egybekötött zártkörü táncvigalmat rendez. Belépődij: I. hely 2 K, II. hely 1 K 40 fillér, III. hely 1 K. Állóhely 60 fillér. Kezdete este fél 8 órakor. Szinre kerül: »A Hit.« Népszinmü 3 felvonásban. Irta: Rózsa Miklós. Rendező: Kiss Zoltán. Sugó Lendvay József. Személyek: Manga Julcsa, Manga András dohánykertész (gányó) lánya Pintér Mariska, özv. Csepcsányiné Váczi Boriska, Bálint fia Németh Lajos, Tóth András csendőr Szabó László, Horváth János nazarénus Mészáros Sándor, Czombos Mihály és Györgyi Jóska gányó legények Pintér József és Szalay Imre, Annus Terka és Rétes Mari gányó leányok, Zakovics Juliska és Pongrácz Mariska, Zsiga Rebeka gazdaleány Mészáros Mariska, Laboda Esvány és Perge Sándor szabolcsi lókupecek Sik Lajos és Laki Sándor, Juci néni csaplárosné Dobson Annuska, Fekete nazarénus tanitó Stankovics Antal, Györgyiné és Anyosiné nazarénus hivő asszonyok Szabó Margit és Kiss Margit, Gazdaleány Pintér Erzsébet, Nazarénus Mészáros Imre, Cigányok Magyar Károly, Poller Sándor és Tallér István. Történik az I. felvonás a homokháti csárdában, a II. és III-ik Szent Tornyán. Idő jelenkor.

Az állatkertben a viziló előtt két testvér veszekszik:

— Ez a te testvéred, mondja az egyik.

— Nem igaz, mert a tied, felelt rá gyorsan a másik.

Betörés Csatáron. Unger Ignác csatári lakos padlásajtaját a napokban egy ismeretlen tettes feltörte és onnét 4 darab sonkát 20 korona értékben, 1 darab női szoknyát elloptak. Ugyanakkor Mikosits Miklós padlásáról is elvitte 1 darab szürke szinü felsőkabátot és többféle ruhanemüt. Gyanusitva van egy 35—38 éves középtermetü cigány kinézésü köszörüs, aki a köszörüs ládát a hátán hordja. A tettest nyomozza a csendőrség.

Szülők figyelmébe. Miután tudjuk azt hogy a gimnáziumi és polgáriskolai ifjuságnak idegen városban való tanittatása a szülőknek, nagy költségbe kerül, elhatároztuk, hogy szeptembertől kezdődőleg ugy a fiuk, mint a leányok tanitását elvállaljuk. Hogy azonban a szükséges helyiségről, beiratásról, stb-ről még idejekorán intézkedhessünk, kérjük a t. szülőket, hogy gyermekeiket április hó végéig alulirottnál (róm. kath. iskola) előjegyeztetni sziveskedjenek, ahol bővebb felvilágositást is nyerhetnek. A vállalkozók nevében, *Király János*, tanitó.

A hóditás titka. A szerelem utja a gyomron át vezet a szivhez. Hány szép leány maradt pártában, mert a háztüznéző fiatal embere nek nem volt kedve korgó gyomorral udvarolni! S hány szerelmi házasság bomlott föl, mert a fiatal menyecske napról-napra kozmás kotyvalékkal traktálta a férje urát! E veszélyek ellen biztosithatják magukat és leányaikat a mamák, ha a *„Háztartás“*-ból, Kürthy Emilné páratlanul álló szaklapjából meritik háztartási ismereteiket. Mert ez a kitünő lap immár a 18-ik esztendei fennállása óta évről-évre ezernél több kipróbált, popás receptekkel szolgál olvasóinak, mindama többi, a városi és falusi háztartásra vonatkozó tanácsok mellett, melyek minden jó gazdasszonynak kincset érnek. A *„Háztartás“* tiz naponként, diszes illusztrált füzetekben jelenik meg Ára negyed évre 3 K, félévre 6 K, egy évre 12 K. Az előfizetési pénzek Erdős József kiadótulajdonoshoz cimzendők (Budapest, VI. Eötvös utca 36.), aki készséggel küld mutatványszámokat is.

Parcellázás a szombathelyi püspök birtokán. Mikes János gróf püspök éjperinti gazdaságában 200 holdnyi szántóföldet engedett át kisgazdáknak bérletbe. Csitáry Béla volt országos képviselő vezetésével most folyik a kisgazdák között a bérlőszövetkezet megalakitása, amely az Országos Központi Hitelszövetkezethez csatlakozva nyujt garanciát a tagok érdekeinek megvédésére.

Hónapos vásárunk a zord idő és az izr. polgártársaink husvéti ünnepe miatt teljesen üres volt.

Szinpadi tréfa. A legapróbb vidéki szintársulatokról ezer meg ezer adoma jár szájról-szájra. Ilyen az alábbi történet is, mely azonban — mint az utóbbi napokban hozzánk bevonult társulat egyik vigkedvű alakja mesélte — valósággal megtörtént egyik vidéki város szinpadán.

Az »Elvált asszony«-t adták. A II-ik felvonás nagy kettősénél a primadonna észrevette, hogy a baritonistának az egyik rossz karszékben végighasadt a nadrágja. A közönség is már-már észrevette a doldog és mulatott rajta.

A primadonna erre, hogy figyelmeztesse partnerét, igy dalolta a kettőst, önkényesen megváltoztatott, rögtönzött szöveggel:

Kárel édes, Kárel drága
Elszakadt az ön nadrágja.

Kárel meghökkent a rögtönzés hallatára. Majd hidegvérét megőrizve, igy válaszolt:

Gonda drága, Gonda édes,
Mondja, miféle beszéd ez?

A primadonnát bántotta, hogy a baritonista nem veszi komolyan a dolgot. Hogy nem sikerült a figyelmét az elszakadt nadrágra felhivni, tehát igy folytatta:

Kárel édes, nem hazudtam,
A nadrágján tényleg lyuk van.

A baritonista erre már csakugyan végig nézett magán és elhülve konstatálta a folytonossági hiányt. No de sebaj. A fő a hideg vér. Tovább folytatta ő is:

Édes Gonda, drága Gonda,
Mire nincsen önnek gondja?

A közönség azt hitte, hogy az egész nadrág elszakitási jelenet benne van a darabban. Ezért tomboltak a lelkesedéstől és nyolcszor ismételtették el a jelenetet.

A direkció azonban nem vette ilyen tréfásan a dolgot és a rendező szinházi törvényszék elé állitotta a rögtönző partnereket s a szigoru kollégák el is itélték őket 10—10 korona büntetésre.

A dologban az a legnagyszerübb, hogy a közönség azóta az »Elvált asszony« előadásain egyenesen megköveteli a nadrágelszakitási jelenetet, melyen első izben olyan jól mulatott.

Lopás. Radics János 65 éves bobai lakos. Kiss Erzsébet 15 éves leánnyal vadházasságban élt, aki a napokban kikerült a czelldömölki kórházból, ahol ragályos betegségéből kigyógyitották. Alig volt néhány nap Kiss Erzsébet otthon, az öregnek megtakaritott 100 korona készpénzét ellopta s megszökött vele. A csendőrség nyomozza.

Ártatlanul gyanusitva. A napokban arra kérte gróf Erdődy Sándor központi irodája a csendőrséget, hogy az ódorfai gazda Lenti István fiait tartóztassa le, mivel a grófi erdőből 24 darab 3 méteres fenyőgerendát elloptak. A nyomozást végző csendőrség az ódorfai uradalomban megtalálta a trágyadomb keritésénél alkalmazva.

Nemcsak élelmiszert és italokat hamisitanak, hanem már mindent! Még evangéliumot is! Pierpont Morgan amerikai milliárdos nemrég két millió koronáért kopt evangéliumi irásokat vett, amelyeket Felső-Egyiptomban ástak ki. (A keresztény koptok ott laknak.) Most azt jelentik, hogy egy tudós kopt szerzetes kijelentette, hogy az irás mind hamisitvány. Egészségére váljék Morgán bácsi milliárdosnak, neki a két millió csak bakatell, de a mi gyomrunk fáj, ha kutyazsiros virslit kapunk husz fillérért.

Egy fiatal asszony egy történetet mondott kis leányának, amelyben előfordult ez a szó: »szerelem.«

— Mama, mi az a szerelem?

A fiatal asszony nem talált hirtelen más meghatározást, mint ezt:

— A szerelem egy olyan dolog, ami jön és megy.

— Hát akkor — kérdi a kis leány — ez a hadnagy bácsi, aki az ablak alatt jönmegy: szerelem?

És a mama az ajkába harapott.

Hallottad? A tanitó bácsi azt mondta, hogy mikor Ádám meg akart házasodni, az Isten kivett egy bordáját. Nekem inkább nem kell feleség, mert ez nagyon fájhat.

— Szamár! hiszen vehetsz el olyan leányt is, aki már kész van.

Papa! mikor te elalszol, behunyod a tyukszemeidet is?

CSARNOK.

Éjjel.

— Imrus verseiből. —

Halálosan csendes, fekete, sötét éj . . .
Szobámra bus fátyolt terit a némaság,
A falakon képek, mind szomoru képek . . .
Oly eleven mégis a kihalt kis világ.

Olyan komor, ijesztően szótlan minden,
Csak szivemnek hallszik dobogása,
S a hideg szélnek vadult sikongása
Kacag bele rémesen az éjszakába . . .

A nagyhét Rómában.

Irta: Verner László.

Nem kis mértékben felemelő dolog az, hogy midőn belépek Szent Péter templomának ajtaján, már ezzel a néhány lépéssel is száznapos bucsut nyertem VI. Sándor pápa, e nagy Borgia jóvoltából, kinek hatalmas egyénisége még ma is uralkodik nemcsak e nagy, mindeneket felülmuló Bazilikában, hanem a világ legszebb földjén, a Szent Péter templom terén is. Sőt mintha a tavaszi szellő is a Borgiák zsarnoki nagyságát dudorászná a fülembe. Hát igen. Nagy dolog az, bűnös lélekkel belépni egy csoda gyönyörüség azzal a tudattal, hogy bűnös lelkünk száz napra meg van tisztulva. De az se utolsó, hogy a római langyos március meleg napsugaraiban és épen a Szent Péter-téren megfürödhetünk. Csak a renesaince alkothatott ilyen mese dolgot. Bravante, Michel-angelo, Rafael géniusza teremtette ezt az emberi legnagyobbat. Ha képen látjuk: semmi. Tollal leirva még kevésbé tájékoztat a valóságról. Ezt látni kell! Egy hatalmas tér képzeljünk el, melyen Pápaválasztáskor Róma egész népe elfér. És képzeljük el a három gigasz művészi fantáziájának legnagyobb alkotását, tegyünk ehhez képzeletünkből még sokat és akkor talán előttünk lehet a Szent Péter-tér, melyhez fogható nagy nem volt és nem is lesz.

Ha pedig magát a templomot végigsétáljuk, halálig ki vagyunk fáradva. Kár, hogy nagyhéten a belépőtől jobbra levő mellékoltár Rafael hires Pieta-ja lilaszin palásttal van fedve. Általában a Golgothát ábrázoló képek és feszületek a nagyhét bánatos egyházi gyászába öltöztek. Megcsodálni valók maradnak az oszlopvégeken Rafael trombitás angyalai és a pápai-mommentális siremlékek, amelyek a renesaince utáni kor művészi hervadásának méla tanuitói. A közönség kezében a piros Backdekkerrel és a Cook-vezetők pórázos programmjához képest valamennyien Canovának világhirü alkotása felé sietnek, mely a templomhajó középtáján, a pápai oltár előtt van. X-ik Leo pápa áhitatos imája ez, nagy elődje, Szent Péter előtt és nincs ember, akármilyen vallásu is, hogy meg ne induljon a jámborság, az alázatosságnak e nagy művészi monumentuma előtt. Láttam copfos chinait, aki a meghatottságtól a szemeit törölgette. Kissé kellemetlen elmondani, de az bizonyos, hogy a mindenféle nációk sorában a leghangosabb a Szent Péter templomban is a magyar, kivált ha egyenesen a Lipót nevezetü városfertályból csöppent Rómába. Ám oly egyetemes hatása van az imádkozó pápa szobrának, hogy még ezek a hangos idegenek is megindulva, bámulattal némán adóznak s innét mintha kissé vezeklőbb érzés vinné őket az öreg bronz primitiv Péter szoborhoz, melyet a konvenció jogán a többiekkel együtt lábon csókolnak és a csókos hely kopásához egy atomnyival ők is hozzájárulnak. Innét már nem hosszu séta, amikor ráakadunk a lengyel mellett a magyar gyóntató szekre, amely előtt Czaich Menyhért dr. minorita atya áll. Nagy szeretettel fogad minden magyart és olyan előzékenységgel, amit nem lehet elfeledni soha, segiti az embert ahhoz, hogy a Sixtina-kápolnában a feltámadási pápai misén jegyet kaphassunk és ugyancsak egy pápai kihallgatásra is jussunk legyen. Ez pedig nagy sor épen a nagyhéten, amikor az öt világrész minden tájáról idegenek özönlik el Rómát és a pápának minden órája be van osztva.

Ha az ember a Tiberis partjára áll és onnan nézi különösen husvét hétfőjétől a kihallgatásra siető idegeneket, meg kell állapitania, hogy a francia nemzet a legvallásosabb és asszonyai a legszebbek. A pápai fogadtatás etikettjén a fejedelmi Borgiák és Mediciek dolgoztak. S azokon X-ik Leó óta változás nem esett. A pápai Zuávok ma is olyan gunyába öltözködnek, ahogy azt Rafael előirta. A fehér fátyol, fekete ruha és fekete keztyü viselése hölgyeknek a pápai audencián ma is kötelező. Az bizonyos, hogy soha annyi szép nőt nem láttam, mint akkor, mikor a franciák fogadtatása volt soron és százával robogtak előttem a pompás fogatok, benne fehér fátyolos anyák, leányok és nagyanyák. Mintha Franciaország a legszebbjét bocsátotta volna el erre a kivételes utra. Mint másként festett az angol, mely fogadtatásban egy nappal megelőzte ugyan a franciákat, de egy világgal marad el bájban a franciától. Amaz csupa derü, poézis, az életnek igazi tavaszi öröme; emez a késő ősznek melankóliája és bágyadt komolysága. A Vatikánba ezek több méltóságot visznek, amazok több gráciát.

De hát miért megy az öt világrészből a jámbor és kiváncsi idegen Rómába? Csak nem azokért az egyhangu, bánatos ceremóniákért, amelyek nagyhétfőtől kezdve megindulnak és tartanak vasárnap hajnalig. Mert Rómában sokkal később támad fel a Jézus, mint nálunk. Nálunk a Jézus föltámadása éghajlati okból nagyszombat délutánján történik egy külön pápai bréve alapján.

Ez az eltérés a katholikus vallás koncessziói egyikét mutatja, azt hogyan alkalmazkodik ha nem dogmatikus alapelvekről van szó, faji, égalji és egyéb viszonyokhoz. Nos, hát a nagyhéten a végnélküli lamentációk közepette egyéb érzésünk nem lesz Szent Péter templomában, mint a bánat, csüggedés és a végnélküli elszomorodás. Az uj pápa, a hires Palaesztra miséit törölte. Most az ős Gregoriánusból élénk tárják és pedig kelleténél nagyobb adagban az őskereszténységnek katagombok közt született egyhangu zsolozsmáját. A pápai choris csupa férfiakból áll és elsem tudjuk képzelni, hogy néhány vékony, tűfokába behuzható beteg női hang honnan ered? A Szent Péter-tér előtt vásárolt kis széken addig ágaskodunk, addig könyökölünk, amig csak meg nem látjuk a lilába öltözött pápai chorus tagjait, és majdnem hihetetlenül csóváljuk a fejünket, amikor megtudjuk, hogy a cérnavékony beteg női hang egy pocakos, teljesen ősz, olasz bácsiból tör fel a kupola felé, akit nem tesz rekedtté a nagyhétnek végnélküli, olykor a sötét estébe benyuló lamentációk sokasága. Bármilyen profán dolog is elmondani, de biz ezért a kórusért kár volt a messze utat tenni. Ugy véljük, hogy ha a bécsi biboros nem tiltakozik annak idején Rampolla pápasága ellen, legalább husvétkor felhangzanék ebben a csodatemplomban a zenés himnus, mely mindenkit a magasság felé emelne. Mig ez az egyhangu, vontatott Gregoriánus ének letapaszt mindenkit a földre és elszomoritja a szivet.

Akinek kevés a száz napi bucsu, amelyet bünei könnyebb hordozására azzal szerzett meg, hogy belépett a Szent Péter templomába, az nagycsütörtök délutánjától kezdve még egy félesztendős bucsura valót szerezhet. Ezt a félesztendős bucsut a magam részéről ugy szereztem meg, hogy odaállottam a tömeg közé és vártam, hogy mi lesz velem? Azt láttam, hogy trónusáról egy főpap (később tudtam meg, hogy Rampolla biboros volt) egy hosszu nádpácával minden elébe térdeplőnek a fejére üt. Feleségem és leányom vették először a féléves bucsut és elég jól jártak, mert a nádpálca szalmakalapjukat érte. Ellenben jaj volt az én kopasz fejemnek. Ugy látszik Rampolla megtapasztalta bennem a vén, a bűnös ujságirót és olyant suhintott a nádpálcájával, hogy még másnap is sajgottam belé. Na, de féléves bucsut szerezni az se utolsó dolog. És bucsu után a Via-Unberton végigsétálni és látni az izgékony taliánokat, az meg éppen olyan dolog, hogy nagyon el kell ennek a cudar életnek fásitani, hogy éltünk végeig elfelejthessük

Eladó
3 pedálos szép, fekete pianinó.
Cim a kiadóhivatalban.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

Gabona árak

1912. évi március hó 27-én:

Búza	10·50	10·80
Rozs	9·40	9·70
Árpa	9·40	9·65
Zab	9·40	—
Tengeri	10·50	—
Bükköny	10·—	—

Vételkedv gyenge. Hozatal kielégitő.
Az árak 50 kg.-ként, korona értékben értendők.

Értesités!

Van szerencsém a nagyon tisztelt közönség tudomására hozni, hogy miut képesitett kőműves mester elvállalok minden e szakmába vágó munkát. Továbbá elvállalok **cementkut épitést** és raktáron tartok többféle **cementlapokat** s minden e szakmába vágó munkát mérsékelt áron számitok.

Jánosháza, 1912. febr. 15.

Magamat a tisztelt közönség b. pártfogásába ajánlva maradok tisztelettel

Perendi Endre

képesitett kőműves mester, cementlap és cementkut épitő.

Berger

fényképészeti műterme

: JÁNOSHÁZÁN :

Dr. Figuli féle házban.

Készit: személy, csoport és gyermekfelvételeket művészies kivitelben.

Életnagyságu képeket brom, platin, pastell vagy olajfestéssel.

Elsőrendű minőség! Olcsó árak!

Felvételek borus időben is sikerrel eszközöltetnek.

Eladó sarokház.

Jánosházán, a Pásztor és Kereszt-utca sarkán egy ház, mely **üzlethelyiségnek** is alkalmas, amely áll: 3 szoba, 2 konyha, kamra és istállóból.

Értekezni lehet naponta a háztulajdonosnál

Németh Sándernál.

Üzlet áthelyezés.

A nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy

borbély- és fodrász üzletemet

április 26-án a Schrotta-féle házba helyezem át. (A Korona-szálloda átellenében.) Uj üzlethelyiségem a mai kor igényeinek megfelelően lesz berendezve.

Nagy raktárt tartok az összes bel és külföldi piperecikkekből.

Manikürözéssel és tyukszemvágással ezután is foglalkozom, kivánatra házhoz is megyek.

Kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását, melyet iparkodni fogok kiérdemelni.

Jánosháza, 1912. február hó.

Nagy Lajos, borbély és fodrász.

Gróf Erdődy Sándor erdészeti hivatala.

ÉRTESITÉS.

Jánosházán, gr. Erdődy Sándor faraktárában (a Vár alatt)

1 m. cser-gyertyánfa hasáb 8 K 50 fillér.

1 m. tölgy hasáb 7 K 50 fillér.

A fa mindennap váltható a jánosházai erdőhivatalnál.

Urodalmi erdőhivatal.

ÉRTESITÉS.

Van szerencsénk a t vevőközönség b. tudomására adni, hogy a jó hirnévnek örvendő **Rozner József**

rőfös és divatáru üzletét

1911. évi április hó 1-én átvettük és azt **Rozner József utódai Rotschild és Sebestyén cég alatt** tovább vezetjük.

Raktáron tartunk valódi angol, gyapju, Reichenbergi és Brünni férfi szöveteket, azonkivül női szövetekből a legutolsó divatuakat costüm és egyéb ruhákra valót. Kanavásznak, vásznak, valódi rumburger damastárukból valamint nap- és esőernyők, harisnyák és diszekből óriási választék.

Kérjük a n. tisztelt vevőközönség bizalmát ránk is átruházni szivesked jenek, mi pedig azon leszünk, hogy b. bizalmukat kiérdemeljük.

Jánosháza, 1912. évi február hó.

Kiváló tisztelettel

Rotschild és Sebestyén.

Nem kell külföldi gépeket vásárolni,

mert készit

FLEISCHMANN SIMON

gadasági gépgyára Sárv árott

legujabb rendszerü páros soru célszerü UNIO FORTUNA BRILL vetőgépet, amelyben feltalálta a gazdaközönség az IGAZI VETŐGÉPET, minthogy ezzel elkezdve a legkisebb magtól, ugymint: mák, lóher, repce, köles, nagybab, apróbab, tengeri, bükköny, borsó, répa, buza, zab, rozs és árpa, mindent lehet vetni, anélkül, hogy a magszekrényt igazitani, vagy a kereket cserélni kellene, akár hegynek fel, akár völgynek le munkában.

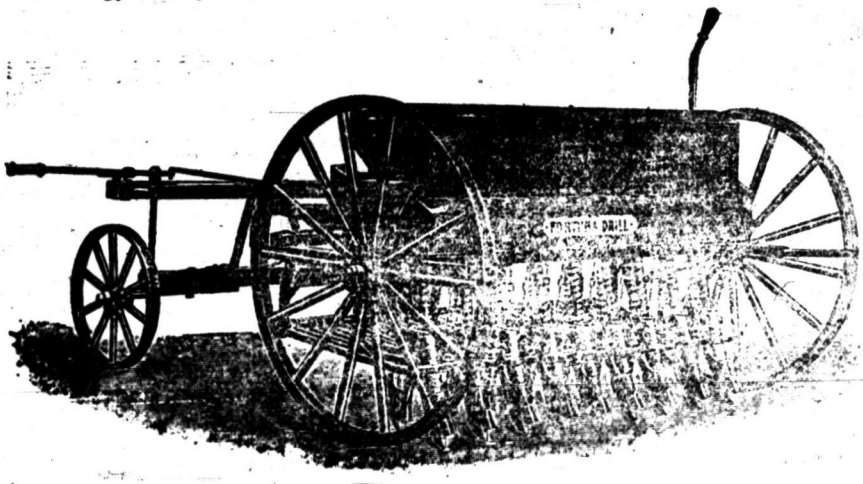

Gyáramban mindenkor megtekinthetők ezen ujrendszerü vetőgépek

és mindenkor szivesen szolgálok érdeklődőknek akár irásban is utasitással és felvilágositással.

Fenti ábra mutatja a vetőgép formáját, alantiak a vetőszerkezet részeit.

EKÉKBEN is ujitást hozok a **tavaszi** idényre és akinek ekére van szüksége és nem ellensége a saját pénzének, el ne mulassza azt nálam megtekinteni.

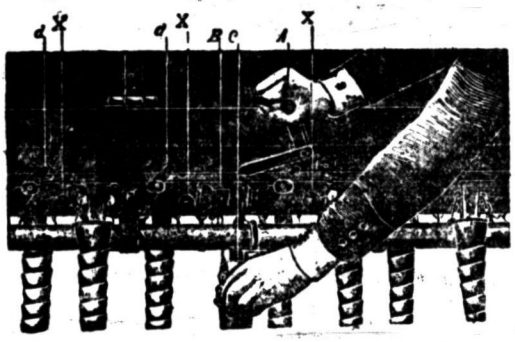

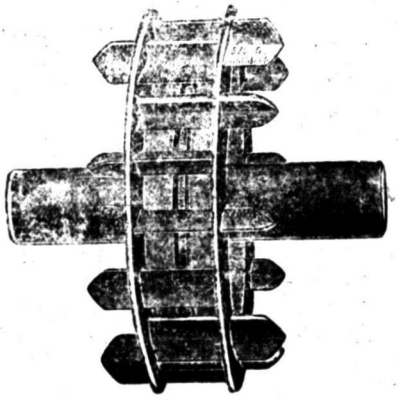

Nálam BENZIN-MOTOROK kipróbálás végett állandóan üzemben megtekinthetők és ezek **kezelését az** érdeklődők ingyen elsajátithassák. tapasztalt szerelőim által kellő magyarázatot nyerhetnek. **Cséplési idényre** adok motor- és gőzgép-kezelőket, ha az erre reflektálók nálam idejekorán bejelentik eme kivánságukat.

Elfogadok motor és gőzgép javitásokat.

Állandó nagy raktárt tartok az öss es gad aságí gépekben,

amelyek minden külön hangzatos jelszavak nélkül megfelelnek a gyakorlati használatnak.

Hogy pedig vevőim ne legyenek arra utalva, hogy házi gépekbeni szükségletük fedezése végett máshova kelljen fordulniok, készitek lábonálló és befalazó **takaréktüzhelyeket,** nagy raktárt tartok elsőrangu **varrógép és kerékpárokból** és elfogadom azok célszerü javitását.

Kényelmes beszerzési forrás és kedvező részletfizetés mellett állok a vevőközönség rendelkezésére.

Mielőtt gépet rendel, kérje

Fleischmann Simon gazdasági gépgyáros ujonnan kibocsájtott képes-árjegyzékét,

melyet dijmentesen megkap.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Czelldömölk.